

אין עור מלמד
עיר יהוד ומיוחד

בית שלמה

פרוייקט ה'תשנ"ב נכא ודארין קדם רגלי אי יזה בית אַשר תבנו לי יאי יזה מקום מנוחתי"

פרשת תזריע – מצורע תש"פ

גליון 203
נא לשמור על קדושת הגליון

נא לא לעיין בו בשעת התפילה וקריאת התורה

בס"ד

לעילוי נשמת

מורי ורבי יצחק ב"ר יעקב יגן
הרה"ק רבי חיים אבישלום ב"ר עזרא
מו"ר אבי ר' דוד שלום ב"ר שלמה דב
ר' מנחם יצחק בנימין ב"ר יוסף חיים
יהושע בן נון
הרה"ק רבי אפרים ב"ר אהרן
הרה"ק רבי יהודה ב"ר יוסף כהנא
הרה"ק רבי יששכר ליב ב"ר שמואל
רבי יהושע העשיל ב"ר יצחק יואל
הרה"ק רבי שם ב"ר אברהם מרדכי
הרה"ק רבי משה מקאברין ב"ר ישראל
רבינו יוסף אבן מיגאש ב"ר מאיר הלוי
רבינו חיים ויטאל ב"ר יוסף
הרה"ק רבי יעקב ב"ר צבי
הרה"ק רבי מנחם מענדל ב"ר משה
הגה"ק רבי עקיבא יוסף שלעווינגער ב"ר
חיאל
הרה"ק רבי שמואל שמעלקא ב"ר צבי הירש
מורת הינדא ברגמן

**פרפראות בדרך מוסר
על פרשת השבוע**

יוצא לאור ע"י עמותת "משנה שלמה" כל הזכויות שמורות

לקבלת גליון זה למייל שלהו בקשה ל-MISHNA.SHLEMA@gmail.com | לתרומות והקדשות ולהפצה 052-580-2345

טהר

ניתן לראות בס"ד כי המילה טהר בהיפוך אותיות עולה רהט מלשון ריצה בארמית וזה בא לרמוז כי אדם שרוצה לזכות בטהר צריך לרוץ ולברוח מכל מה שמביא לידי טומאה בין מחברים לא טובים בין מסביבה מפריעה וכו' וכשאדם נמצא במצב של אין טומאה אע"פ שעדיין לא כנס למקום הטהרה מיד הוא נטהר כי הנשמה שהיא טהורה תמיד מיד משפיעה טהרה על האדם אך מצב זה לא יכול להישאר לאורך זמן כי ידוע שהבטלה מביאה לידי חטא ועלול ח"ו ליפול חזרה ולכן צריך האדם מיד לרוץ לבית המדרש וללמוד תורה כי רהט זה גם מלשון רהטים כמו שנאמר אצל יעקב אע"ה "ויצג את המקלות אשר פצל ברהטים בשקתות המים" ורש"י הקדוש על אתר

כותב "ברהטים – במרוצות המים בברכות העשויות בארץ להשקות שם הצאן" וכן כתוב בנועם אלימלך שהתורה נקראת רהטים (הוספות לליקוטי שושנה) וידוע שאין מים אלא תורה ולכן צריך האדם גם לרוץ מהר לבית המדרש ללמוד תורה ועי"כ יזכה להיות בקדושה וטהרה שלמה כמו שכתוב אם פגע בך מגול זה משכחו לבית המדרש וכשעושה את כל האמור יכול להגיע למצב של רהיטות במחשבה ובדיבור כמו שכותב האדמו"ר מקלויזנבורג בעל השפע חיים זי"ע בשם הספרים הקדושים כי רק מי שמתנהג בקדושה וטהרה מחשבותיו ודיבוריו ישרים ומכוונים לאמת

"דבר אל בני ישראל לאמר אשה פי תזריע וילדה זכר וטמאה"

שואל הזוהר הקדוש (חק לישראל תזריע א') מדוע כותבת התורה אשה כי תזריע ומיד וילדה זכר הרי ישנו הריון באמצע ואין האשה יולדת סמוך להזרעה ועיין שם בתשובות שניתנו ונלע"ד בס"ד לפרש זאת כי ידוע שהאשה היא עיקרו של בית והיא מחנכת רוב הזמן את הילדים ולכן אשה שזורעת בילדים יראת שמים ועבודת ה' אמיתית ומשרישה בהם ברכות צניעות וקדושה סוף שהילדים יצאו יראי שמים אמיתיים צדיקים וקדושים הולכים בדרך ה' ותראה מהם נחת לא רק בטווח הקצר אלה גם בטווח הרחוק היינו כשיגדלו ישפיעו רוב

שבעת ימים פימי נדת היתה תטמא" (י"ב, ב') טובה עליה ועל כל עם ישראל כי ע"י הצדיקים נשפע כל העולם בברכה ועל זה נכתב בפס' אשה כי תזריע היינו שתזרע ותשריש בילדיה חינוך לקדושה וטהרה וילדה זכר כמו הזכר שהוא משפיע כך הילדים האלו ישפיעו עליה ברכה ונחת מיד גם בטווח הקצר וגם לטווח הארוך בעולם הזה ובבא וכן נכתב בתהילים הזורעים בדמעה ברנה יקצרו ומפרש האבן עזרא זי"ע במקום שהפס' מדבר על שומרי התורה ועוד רמז ניתן למצוא לדבר כי פרשה זו נאמרה בפרק י"ב הרומז לשנים עשר שבטי י-ה שהם הבסיס לכל עם ישראל

זאת תורת הגב ואשר תצא ממנו שכבת זרע לטמאה בה" (טו, ל"ב)

לרגל יומא דהילולא של הרה"ק רבי משה מקוברין זי"ע אנו מביאים את שנכתב בספרו של הרב זצ"ל אמרות טהורות וכך הוא כותב על הפסוק הזורעים בדמעה ברנה יקצרו "הזורעים למי שידמנו לו ח"ו מקרה לילה ומשבר לבו ומוריד דמעות לפני השי"ת על אשר קרהו ואח"כ מחזק א"ע בהתחזקות ומקבל על עצמו לתקן דרכיו על להבא אז ברנה יקצרו וועט אפ גישניטין ווערין (זה דוחה) די עבירה והשי"ת

ימחול לו בוודאי אבל האיש אשר הלך ילך ובכה ותמיד הוא במרה שחורה ואינו מחזק א"ע על להבא שבוודאי יעזור לו השי"ת נושא משך הזרע ר"ל ואין ביכולתו להרים ראש ולעבוד השי"ת אבל בא יבוא ברנה אדם שהוא מחזק א"ע בהתחזקות ומאמין בהשי"ת שהוא מוחל וסולח לשבים אז נושא אלומותיו בוודאי יעזור לו השי"ת שיתחזק בעבודת השי"ת כי אלמתיו לשון גבר אלם והתחזקות"

פרקי אבות – פרק ב' משנה י'

הם אמרו שלשה דברים. רבי אליעזר אומר, יהי כבוד חברך חביב עליך פלג, ואל תהי נוח לכעוס. ושוב יום אחד לפני מיתתו. והיו מתחמם כנגד ארון של חכמים, והיו זהיר בגחלתן שלא תפוגה, שנשיכתן נשיכת שועל, ועקיצתן עקיצת עקרב, ולחישתן לחישת שרף, וכל דבריהם גחלי אש ידוע שיש שלושה שלבים בסיסיים בעבודת ה' הראשון הוא ענווה, השני תשובה והשלישי לימוד תורה בגדלות. וחייב אדם להקפיד לבנות את חייו על בסיס זה כי אחרת כל מה שיבנה יקרוס ר"ל ואל זה רומזים דבריו של ר' אליעזר יהי כבוד חברך חביב עליך כשלך וכן אל תהי נוח לכעוס הכוונה לעבוד על מידת הענווה שתכבד את החבר ותחשוב שהוא יותר חשוב ממך וכן מובא בדברי הרמב"ן זי"ע באיגרת הרמב"ן כי הכעס בא ממידת הגאווה כי אדם כועס רק על מי שהוא מתגאה עליו.

השלב השני זה התשובה כי מי שהוא בעל ענווה מוכן לקבל תוכחה ועי"כ זוכה לתקן את מעשיו בתשובה וזהו ושוב יום אחד לפני מיתתו המדבר על ענין התשובה השלב השלישי אחרי שהאדם נקי ומקודש יכול לשבת ללמוד תורה בגדלות ויזכה לעלות מעלה מעלה בלימודו כי מי שלומד בקדושה וטהרה אחרי שעשה תשובה אמיתית זוכה שמתגלגל לו רזי תורה כמובא בספרים הקדושים על זה נאמר והיו מתחמם כנגד ארון של חכמים וארון זה התורה שבהם שכן כתוב תורה אור וכן ליהודים היתה אורה ושמחה ועל זה דרשו חכמים אורה זו תורה וכך יוכל להתחמם בארון של חכמים ולא להשרף על ידם כי האש יכולה

על מנת שבאמת תהיה סם חיים ולא להיפך ר"ל והדרך הנכונה לפי המובא בספרים הקדושים בתחילה ענווה תשובה ורק אח"כ להתחיל ללמוד תורה בגדלות

להיות גם לטוב וגם למוטב השאלה אם משתמשים בה כראוי לפי חוקי הבטיחות או שהאדם משחק בה לפי ראות עיניו כך צריך לדעת שהתורה היא סם חיים וגם לחילופין ויש לדעת כיצד לגשת לתורה

משנת הצדיק – הרב המקובל רבי חיים ויטאל זצוק"ל זי"ע – ל' ניסן (ראשון)

רבי חיים ויטאל נולד לאמו ולאביו חכם יוסף ביום א' חשוון שנת ש"ג (1542) בצפת. משפחתו עלתה לארץ מדרום איטליה והתיישבה בצפת. בשנת שי"ו (1556) החל ללמוד בבית מדרשו של רבי משה אלשיך, תלמידו של מרן רבי יוסף קארו, ובהמשך למד בבית מדרשו של החכם רבי משה קורדובירו זי"ע. בשנת ש"ל (1569) עלה האר"י, רבי יצחק לוריא אשכנזי, ממצרים. בסוף אותה שנה, נפטר רבי משה קורדובירו, ורבי חיים ויטאל הפך לתלמידו המובהק של האר"י, וספרי מהווים מפתח עיקרי לתורת האר"י.

לאחר מות האר"י, בשנת של"ב (1572), עבר למצרים, ומשם בשנת של"ח (1577) עבר לירושלים. מושל מחוז ירושלים, שכונה אבו סייפין, התנכל ליהודי העיר, גירשם מבית כנסת הרמב"ן, נטל חוקתם מקבר שמואל, וחילל את בית הקברות בהר הזיתים, האשים את רבי חיים ויטאל כי אינו פותח את זרימת מי הגיחון, אותו סתם המלך חזקיהו. לפתיחת מי הגיחון משמעות קבלית, ויש שרואים בה, אתחלתא דגאולה.

בשנת שמו"ה (1585) ברח לדמשק, ובשנת שמו"ו (1586) חזר לצפת שם הוסמך, בשנת שנו"ד (1594) על ידי רבי משה אלשיך. בשנת שנה"ה (1595) עבר לדמשק שם שימש ראש קהילת סיציליה בדמשק. רבי חיים ויטאל נפטר ביום ל' ניסן ש"פ (1620) בדמשק ונקבר שם.

חיבוריו, הידועים לנו: 'עץ חיים', הנקרא גם 'שמונה שערים' – מבוא לחכמת הנסתר, 'עץ הדעת טוב' – חייושי תורה בנגלה ובנסתר, 'שערי קדושה' – ספר מוסר, 'ספר החזיונות' – יומנו האישי ובו חזיונות, חלומות ומחשבות, 'ספר הגורלות', 'ספר התכונה' ו'ספר הפעולות'. מתוך כתבי הגניזה בצפת נאספו כתבי ידו ונערכו חיבורים נוספים ע"י רבי אברהם אזולאי ותלמידו רבי יעקב צמח 'אוצרות חיים', 'אדם ישר', 'מבוא השערים', 'עולת תמיד' ו'קהילות יעקב'.

וכך כתב רבי חיים בספרו 'שערי קדושה' המידות הטובות והרעות, הן כסא ויסוד ושורש אל הנפש העליונה השכלית, אשר בה תלויים תרי"ג מצוות התורה. ולפיכך אין המידות מכלל התרי"ג מצוות, ואמנם הן הכנות עיקריות אל תרי"ג מצוות בקיומם או בביטולם והבן זה מאוד, כי להיותם עיקרים ויסודות, לא נמנו בכלל תרי"ג המצוות התלויות בנפש השכלית. ונמצא כי צריך להיזהר ממידות הרעות, יותר מן קיום המצוות 'עשה ולא תעשה', כי בהיותו בעל מידות טובות, בנקל יקיים כל המצוות.

בספר נגיד ומצוה שכתב ר' יעקב צמח נכתב על המיקום המדויק של בארה של מרים כפי שסיפר רבי חיים ויטאל שפעם אחת ליווה את רבו האר"י הקדוש לטבריה ללמוד ממנו זאת החכמה וכשהיינו מהלכים בתוך המים כנגד העמודים של בית הכנסת הישן אז לקח מורי ז"ל כוס אחד ומילא אותו מים מבין העמודים והשקה לי אותם המים ואמר לי עכשיו תשיג בזאת החכמה כי אלו המים ששתית היו מבארה של מרים ומאז ואילך התחלתי ליכנס בעומק החכמה הזאת

דובב שפתי ישנים – ליקוטים מספרים שפחות מוכרים

הרה"ק רבי שמואל שמעלקא הורביץ מניקלשבורג ב"ר צבי הירש זצוק"ל זי"ע

"אדם פי יהיה בעור בשרו שאת או ספחת או בהרת והיה בעור בשרו לנגע צרעת" (י"ג, ב')

ובהתקשרות במוח שם המים היינו החסד העליון והוא אור מים ורוח ר"ת אמ"ר או אש מים רוח היינו האש מהלב ומים מהמוח ורוח הוא הדיבור וזהו השמיים ע"ש אש ומים מספרים כבוד א-ל והוא ע"ד י' ספירות בהשתלשלות מאירים ויסופרו ע"י האדם הצדיק וזהו אמרו ר"ת אור מים רוח לצדיק כי טוב הוא הגנוז וצפון וזרוע לצדיק כי פרי מהלליהם היינו הדיבורים נקראו ע"ש פרי ע"ד בורא ניב שפתים פרי תנובה יאכלו היינו האכילות נשמה הוא זו כשמוציא דיבורים זכים ונקיים עכ"ז מה שאצלנו הוא הנשמה כנגד עילת כל העילות באשר שהוא רם על כל רמים ונישא על כל הנשאים הוא מכונה רק בשם מעשה וזהו רצון יראי אף מה שהוא רצון ביראיו שמקשר הדור"ר וגם רוח ודיבור הוא רק יעשה כל זמן שלא בא עדיין לדחור צריך להתנועע ולעבוד אותו בגבורות ועוזו נוראותיך ואח"כ יאמר"ו בא לאויר מים רוח ואח"כ יוכל לבוא לדבר לפניו כדת ובראיו בתחנונים וזהו העושה תפילתו קב"ע אין תפילתו תחנונים כי קב"ע בגימטריה ב' פעמים אלוקים היינו שעושה תפילתו מצד הגבורה אף שזה ג"כ טוב ונחשב לעבודה עכ"ז מחמת שהוא בא בתנועה אזי אין תפילתו תחנונים וזהו שמעה תפילתי אבל אח"כ ה' תחינתי יקח

וזהו אדם כי יהיה נגע צרעת בעור בשרו כי העור נגד הנפש והיא מקבלת הנגע ר"ל ופגם ע"ד נפש כי תחטא בשגגה כי נעשתה בלא מחשבה והוא השוגג והוא בעור הבשר ומכוח שא"ת הגבהות או מספחת התחברות בענייני העולם הזה תקנתו והובא אל הכהן העליון החדש שיוכל לזכות למידות העליונות ע"י הסגר שבעה ימים היינו כנ"ל וי"ו ימי המעשה יעשה גדרים מלדבר שום שיחה בטילה ובשבת מקבל השפעת השכל העליון ואם בעיניו עמד הנגע אזי יסגירו שבעת ימים שנית ובשבת השני זוכה למדרגת השבת העליון אבל ובשר כי יהיה בו בעורו שחין היינו שמקושר יותר בפנימיות אזי ונרפא בקל יוכל להתרפאות א"כ שמקשר נפש רוח ונשמה אזי הוא תמיד מספר כבוד א-ל היינו ע"י השמים כנ"ל הוא מספר ע"ש סיפור המעשה כמו שהאדם רואה בעיניו איזה דבר ומכוח הראיה מביא למחשבה שלו ואח"כ מוציא אל הפועל ומספר לאחרים כך וכך ראה הדבר ונתקבל הדבר אף בראיית עיני השכל שלנו נתדבקו מחשבותינו בו ית"ש ומשם מוציא אל הפועל היינו לדבר דברי תורה ותפילה כראוי וכנכון והוא ע"ד שמחבר המוח והלב כי כמו שנראה בחוש בהוצאת הבל יש בו חמימות ולחות כך בדיבורים היוצאים מן הלב היא החמימות

סגולה לפרנסה – זכירה ותפילה לבורא כל עלמין

"דבר אל בני ישראל לאמר אשה פי תזריע וילדה זכר" (י"ב, ב')

לאדם הזה שהוא בחינת נקבה יש לו חור וחיסרון באמונה בה' אזי גם ככרו אינו בידו ואין פרנסתו בידו עד דאמרה מזוני לא יהבי לה ורש"י מפרש על אתר מלשון שמתפללת על האוכל לענייננו נפרש כי הכוונה שעד שיחזור האדם בתשובה ויתמלא באמונה בה' שהוא זה אשר דואג לכל הוא ואין בלתו ואז יתפלל לבורא כל עלמין שיספק לו מאכלו ופרנסתו ואז הקב"ה יקבל תפילתו ויספק לו את פרנסתו בנקל בחינת נקבה שכתב עלי ואתנה עפ"י הנ"ל ניתן להבין את מה שנכתב בגמרא ביצה (ט"ז, ע"א) כל מזונותיו של אדם קצובים לו מראש השנה ועד יום הכפורים חוץ מהוצאת שבתות והוצאת יו"ט והוצאת בניו לתלמוד תורה שאם פחת פוחתין לו ואם הוסיף מוסיפין לו" שכן מדוע ההקצבה מתחילה בראש השנה כי הוא גם נקרא יום הזיכרון שבו האדם עושה חשבון נפש על מעשיו וכן מצד הנקבה רומז יום זה כי הוא יום תפילה שבה אנו ממלכים את הקב"ה עלינו ועל כל העולם וע"י שני הדברים הנ"ל שהאדם זוכר את הקב"ה ומתפלל לקב"ה וזכה האדם שכל מזונותיו ינתנו לו ברווח ובשפע והכל בשביל שיוכל לעבוד האדם את הקב"ה

נכתב בגמרא נדה (ל"א, ע"ב) "ואמר ר' יצחק דבי רבי אמי בא זכר בעולם בא ככרו בידו זכר זה כר דכתיב ויכרה להם כירה גדולה נקבה אין עמה כלום נקבה נקייה באה עד דאמרה מזוני לא יהבי לה דכתיב נקבה שכתב עלי ואתנה" ונשאלת השאלה מה ההבדל בין תינוק זכר לנקבה הרי לכאורה שניהם בבחינת תינוק שלא טעם טעם חטא שמן הראוי ששניהם יהיו באותו מעמד והיה צריך ששניהם יגיעו עם ככרם בידם ואכן רבים מן המפרשים דנים בשאלה זו וניתן בס"ד לומר כי הדברים באים לרמוז לאדם כי יש בחינת זכר ויש בחינת נקבה זכר הוא המשפיע ונקבה היא המקבלת על כן כאשר האדם זוכר את הקב"ה ומאמין כי הכל בא ומגיע מאת ה' יתברך בחינת "זכרת את ה' אלקיך כי הוא הנתן לך כח לעשות חיל" (דברים ח, י"ח) וע"י שהוא זוכר את ה' הוא דבק בו ולומד את תורתו ומקיים את מצוותיו כמו שנאמר בחלק השני של הפסוק המובא "למען הקים את בריתו אשר נשבע לאבתך כיום הזה" שזה מתקיים ע"י עסק התורה והמצוות אזי מובטח לאדם כזה שככרו בידו ופרנסתו מצויה אך אם הוא בחינת נקבה נק"ב ה' היינו שכמו בנקב שהינו חור שיש בו חוסר